

**ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA ÖLJY-, MAAKAASU- JA  
PETROKEMIAN TEOLLISUUDEN TYÖEHTOSOPIMUKSEN  
UUDISTAMISEKSI AJALLE 21.2.2025-31.12.2027**

Aika 5.3.2025  
Paikka Eteläranta 10, Helsinki  
Läsnä **Kemianteollisuus ry**  
Minna Etu-Seppälä  
Miira Kaukolinna  
Jaana Neuvonen  
Jenni Nisametdin  
Sampo Pehkonen  
Juha Teerimäki

Katja Heikkilä

**Teollisuusliitto ry**  
Toni Laiho  
Pasi Havio  
Tarja Dolk

Todettiin, että osapuolina olevat liitot ovat 21.2.2025 saavuttaneet neuvottelutuloksen öljy-, maakaasu- ja petrokemian teollisuuden työehtosopimuksen teksti- ja palkkamuutoksista. Liitot ovat tänään allekirjoittaneet edellä mainittua alaa koskevan työehtosopimuksen.

## **1. Sopimuskausi**

Tämä sopimus korvaa osapuolten kesken ajalle 3.2.2023 – 31.12.2024 sovitun työehtosopimuksen. Sopimus on voimassa 21.2.2025 – 31.12.2027, ellei muuta sovita.

## **2. Palkankorotukset**

### **2.1 Neuvottelut palkkaratkaisusta ja sen perusteista**

Paikallisten neuvottelujen tavoitteena on löytää kunkin yrityksen tai työpaikan taloustilannetta, tilauskanta, työllisyystilannetta sekä kustannuskilpailukykyä tukeva palkkaratkaisu. Tavoitteena on, että palkan muodostuksella kannustetaan kehittämään osaamista ja toimimaan sen suuntaisesti, että yrityksen tuottavuus ja työhyvinvointi kehittyvät sille asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Sovittaessa palkkaratkaisusta voidaan kiinnittää huomiota yrityksen taloustilanteeseen.

Paikallisissa palkkaneuvotteluissa sovitaan palkankorotuksen ajankohdasta, suuruudesta ja toteutustavasta.

### **Paikallinen palkkaratkaisu**

Paikallisessa palkkaratkaisussa sovittavia asioita ovat palkantarkistusten toteutustapa, ajankohta ja suuruus. Sopimus tehdään pääluottamusmiehen kanssa 14.4.2025 (13.3.2026 ja 12.3.2027) mennessä, ellei käsittelyajan jatkamisesta sovita.

### **Palkantarkistuksen toteutustapa, ellei paikallista palkkaratkaisua**

Siinä tapauksessa, että paikallista palkkaratkaisua ei saavuteta, palkkoja korotetaan seuraavasti:

### **2.2. Yleiskorotuksen suuruus ja ajankohta**

#### **Vuosi 2025**

Työntekijän henkilökohtaista palkkaa ilman muita erillisiä lisiä korotetaan 1.5.2025 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 2,1 prosentin suuruisella yleiskorotuksella.

#### **Vuosi 2026**

Työntekijän henkilökohtaista palkkaa ilman muita erillisiä lisiä, korotetaan 1.4.2026 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 2,3 prosentin suuruisella yleiskorotuksella.

## **Vuosi 2027**

Työntekijän henkilökohtaista palkkaa ilman muita erillisiä lisiä, korotetaan 1.4.2027 tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 2,0 prosentin suuruisella yleiskorotuksella.

## **2.3. Yrityskohtaisen erän suuruus ja ajankohta**

### **Vuosi 2025**

Yritys- tai toimipaikkakohtaisesti palkkoja korotetaan **1.5.2025** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **0,4** prosentin suuruisella paikallisella erällä, jonka jakamisesta työnantaja päättää.

### **Vuosi 2026**

Yritys- tai toimipaikkakohtaisesti palkkoja korotetaan **1.4.2026** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **0,6** prosentin suuruisella paikallisella erällä, jonka jakamisesta työnantaja päättää.

### **Vuosi 2027**

Yritys- tai toimipaikkakohtaisesti palkkoja korotetaan **1.4.2027** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien **0,4** prosentin suuruisella paikallisella erällä, jonka jakamisesta työnantaja päättää.

## **Paikallisen erän laskeminen**

Paikallinen erä lasketaan vuonna 2025 maaliskuussa ja vuosina 2026 ja 2027 kyseisten vuosien helmikuussa työsuhteessa olevien työehtosopimuksen soveltamispiiriin kuuluvien työntekijöiden henkilökohtaisten palkkojen yhteenlasketusta summasta. Koko kuukauden työstä poissa olevien työntekijöiden palkkoja ei lasketa mukaan, mikäli työntekijälle on palkattu sijainen.

Palkkoina käytetään aika-, urakka- ja palkkiotyöpalkkoja ilman erillisiä lisiä, esim. vuorotyö- ja olosuhdelisiä.

## Esimerkki paikallisen erän laskemisesta

Paikallisen erän suuruus on 0,4 %.

Yrityksellä on maaliskuussa 2025 kolme työntekijää, A, B ja C. A:n palkka on 15,05 euroa/tunti, B:n palkka on 14,93 euroa/tunti ja C:n palkka on 16,16 euroa/tunti. Palkkojen yhteenlaskettu summa ( $15,05 + 14,93 + 16,16$ ) on 46,14 euroa/tunti. Paikallinen erä on siten  $46,14 \text{ euroa/tunti} \times 0,4 \% = 0,18 \text{ euroa/tunti}$ . Työntekijöiden tuntipalkkojen korottamiseen käytetään yhteensä keskimäärin 0,18 euroa/tunti työnantajan päättämällä tavalla.

## 2.4. Yrityksessä sovitaan pysyvästi kerran kuussa palkanmaksusta

Liitot suosittelevat, että paikalliset osapuolet sopivat pysyvästi sopimuskauden aikana palkkojen maksamisesta kerran kuukaudessa ja järjestävät yrityksille koulutusta jommankumman osapuolen aloitteesta. Liitot keräävät kerran kuussa palkanmaksuun siirtyneiltä yrityksiltä hyviä käytäntöjä ja kertovat näitä koulutuksissa.

Jos sopimus siirtymisestä pysyvästi kerran kuussa palkanmaksuun tehdään sopimuskaudella, valitaan seuraavista vaihtoehtoista yksi sopimuksen syntymiseksi:

- Siirtymävuonna maksetaan **yrityskohtainen erä** kaikille työntekijöille yleiskorotuksena, ellei muuta sovita.
- Siirtymävuonna maksetaan työntekijöille **300 euron** kertaerä.
- Siirtymävuonna annetaan työntekijälle **yksi paikallinen vapaapäivä** lomakauden yhteydessä. Vapaan antamisessa toimitaan vuosilomalain mukaisten sääntöjen mukaisesti.

Sopimus tehdään kirjallisesti.

Tämä ei koske yrityksiä, joissa palkka maksetaan jo kerran kuukaudessa. Sopimus on tehtävä 31.12.2027 mennessä.

## 2.5. Luottamusmiehelle annettavat tiedot

Yrityskohtaisten korotusten jälkeen työnantaja käy pääluottamusmiehen, ja ellei pääluottamusmiestä ole valittu, koko työntekijäryhmän kanssa yhdessä läpi kohtuullisessa ajassa työntekijöiden kokonaismäärän, kuinka moni työntekijä on saanut korotuksen, keskimääräisen korotuksen suuruuden sekä työntekijöiden palkkojen korottamiseen kohdennetun

summan eritellen sen yrityskohtaiseen ja yleiskorotukseen. Neuvotteluissa annetut tiedot ovat luottamuksellisia ja niitä voidaan käyttää vain paikallisen erän jakamiseen.

## 2.6. Ryhmäohjepalkat

Täysin työkykyisten, 18 vuotta täyttäneiden, työntekijöiden ryhmäohjepalkat ovat seuraavat:

**1.5.2025** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

| Palkkaryhmä | €/kk |
|-------------|------|
| 1           | 2554 |
| 2           | 2366 |
| 3           | 2245 |
| 4           | 2129 |
| 5           | 2052 |

**1.4.2026** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

| Palkkaryhmä | €/kk |
|-------------|------|
| 1           | 2628 |
| 2           | 2435 |
| 3           | 2310 |
| 4           | 2191 |
| 5           | 2112 |

**1.4.2027** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

| Palkkaryhmä | €/kk |
|-------------|------|
| 1           | 2691 |
| 2           | 2493 |
| 3           | 2365 |
| 4           | 2244 |
| 5           | 2163 |

## Nuorten ohjetuntipalkat

**1.5.2025** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

| Nuorten<br>ohjetuntipalkat | snt/h | €/kk |
|----------------------------|-------|------|
| 15 v                       | 972   | 1642 |
| 16 v                       | 988   | 1669 |
| 17 v                       | 996   | 1688 |

**1.4.2026** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

| Nuorten<br>ohjetuntipalkat | snt/h | €/kk |
|----------------------------|-------|------|
| 15 v                       | 1000  | 1690 |
| 16 v                       | 1017  | 1717 |
| 17 v                       | 1025  | 1737 |

**1.4.2027** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

| Nuorten<br>ohjetuntipalkat | snt/h | €/kk |
|----------------------------|-------|------|
| 15 v                       | 1024  | 1731 |
| 16 v                       | 1041  | 1758 |
| 17 v                       | 1050  | 1779 |

## Palkkataulukoiden korottaminen yrityskohtaisissa palkkausjärjestelmissä

Yrityskohtaisten palkkausjärjestelmien mukaisia ryhmäohjepalkkoja korotetaan palkkausjärjestelmässä sovitulla tavalla. Ellei muuta ole sovittu, yrityskohtaisia palkkataulukoita korotetaan edellä mainittuina päivämäärinä ja prosenteilla.

## 2.7. Aikaharjaantumislisä

Aikaharjaantumislisät realisoidaan.

## 2.8. Olosuhdelisä

Olosuhdelisä on

- **1.5.2025** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien on 115 senttiä tunnilta.
- **1.4.2026** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien on 118 senttiä tunnilta.
- **1.4.2027** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien on 121 senttiä tunnilta.

## 2.9. Vuorolisät

Vuorolisiä korotetaan

**1.5.2025** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 2,5 %:lla.

**1.4.2026** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 2,9 %:lla.

**1.4.2027** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien 2,4 %:lla.

## Yrityskohtaisten vuorolisien korottaminen

Yrityskohtaisia vuorolisiä korotetaan paikallisesti sovitulla tavalla. Ellei muuta ole sovittu, yrityskohtaisia vuorolisiä korotetaan edellä mainittuina päivämäärinä ja prosenteilla.

## 2.9. Työsuojeluvaltuutetun ja pääluottamusmiehen korvaus

Luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun vapautus ja korvaukset ovat seuraavat:

**1.5.2025** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

| Työntekijöiden määrä | Vapautus h/viikko   | Korvaus/ euroa/kk |
|----------------------|---------------------|-------------------|
| -20                  | 1,5                 | 84                |
| 21-30                | 6                   | 84                |
| 31-40                | 7                   | 84                |
| 41-60                | 8                   | 109               |
| 61-80                | 11                  | 109               |
| 81-100               | 12                  | 120               |
| 101-140              | 15                  | 141               |
| 141-180              | 18                  | 152               |
| 181-220              | 20                  | 152               |
| 221-260              | 27                  | 164               |
| 261-320              | 28                  | 164               |
| 321-420              | 32                  | 189               |
| 421-                 | kokonaan vapautettu | 190               |

**1.4.2026** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

| Työntekijöiden määrä | Vapautus h/viikko   | Korvaus/ euroa/kk |
|----------------------|---------------------|-------------------|
| -20                  | 1,5                 | 86                |
| 21-30                | 6                   | 86                |
| 31-40                | 7                   | 86                |
| 41-60                | 8                   | 112               |
| 61-80                | 11                  | 112               |
| 81-100               | 12                  | 123               |
| 101-140              | 15                  | 145               |
| 141-180              | 18                  | 156               |
| 181-220              | 20                  | 156               |
| 221-260              | 27                  | 169               |
| 261-320              | 28                  | 169               |
| 321-420              | 32                  | 194               |
| 421-                 | kokonaan vapautettu | 196               |

**1.4.2027** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

| Työntekijöiden määrä | Vapautus h/viikko   | Korvaus/ euroa/kk |
|----------------------|---------------------|-------------------|
| -20                  | 1,5                 | 88                |
| 21-30                | 6                   | 88                |
| 31-40                | 7                   | 88                |
| 41-60                | 8                   | 115               |
| 61-80                | 11                  | 115               |
| 81-100               | 12                  | 126               |
| 101-140              | 15                  | 148               |
| 141-180              | 18                  | 160               |
| 181-220              | 20                  | 160               |
| 221-260              | 27                  | 173               |
| 261-320              | 28                  | 173               |
| 321-420              | 32                  | 199               |
| 421-                 | kokonaan vapautettu | 201               |

## 2.10. Keskituntiansion korottaminen

Keskituntiansio korottuu automaattisesti laskettaessa keskituntiansiota korotusten jälkeen.

## 2.11. Liittojen tuki

Liitot laativat yhteisen ohjeistuksen esimerkkeineen ja järjestävät koulutusta paikallisille osapuolille työehtosopimuksen mukaiseen palkkojen korottamiseen.

## 3. Tekstimuutokset

### 3.1. 5 § Työsuhteen syntyminen ja päättyminen

Muutetaan 5 §:n kohta 3. kuulumaan seuraavasti:

#### ”3. Määräaikainen työ sopimus

Määräaikainen työ sopimus voidaan tehdä kulloinkin voimassa olevan työ sopimuslain säännösten mukaisesti.

#### Pöytäkirjamerkintä 1:

Liitot pitävät tärkeänä, että työ sopimuksen sisältö sovitaan niin selvästi, ettei siitä synny erimielisyyttä jälkeenpäin. Liitot suosittelevat, että uusien työntekijöiden työ sopimukset tehdään kirjallisina.”

### 3.2. 25 § Muita korvauksia, kohta 2. Merkkipäivät

Lisätään 25 §:n 2. kohtaan uusi toinen kappale, joka tulee voimaan 1.1.2026.

#### ”Merkkipäivät

2. Työntekijällä on oikeus 50- ja 60-vuotispäivänään saada säännöllistä työaikaan vastaava palkallinen vapaa työstä silloin, kun kyseinen päivä sattuu hänen työvuoroluettelonsa tai työajan tasoittumissuunnitelman mukaiseksi työpäiväkseen.

Jos 50- tai 60-vuotispäivä sattuu työntekijän työvuoroluettelon tai työajan tasoittumissuunnitelman mukaiseksi vapaapäiväksi, maksetaan työntekijälle korvaus, joka vastaa säännöllisen työajan palkkaa. Osa-aikaiselle työntekijälle korvaus maksetaan osa-ajan suhteessa. Merkkipäiväraha maksetaan sen palkkakauden palkanmaksun yhteydessä, jonka aikana 50- tai 60-vuotispäivä on ollut. (Voimaan 1.1.2026 alkaen.)”

### 3.3. 39 § Paikallinen sopiminen

Muutetaan pykälän alku otsikkoon ”Vuoropuheluun liittyvät haasteet” saakka kuulumaan seuraavasti:

#### ”39 § Paikallinen sopiminen

Työehtosopimuksessa erikseen mainituista asioista voidaan paikallisesti sopia toisin tämän työehtosopimuksen neuvottelujärjestyksen mukaisesti joko työnantajan ja työntekijän tai työnantajan ja luottamusmiehen kesken.

Sopimus voidaan solmia määräajaksi tai olemaan voimassa toistaiseksi. Toistaiseksi voimassa oleva sopimus voidaan irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen, ellei irtisanomisajasta ole muuta sovittu.

Luottamusmiehen ja työnantajan välillä tehty sopimus sitoo työnantajaa ja kaikkia työehtosopimuksen piiriin kuuluvia työntekijöitä, ellei sopimuksessa ole sen sitovuuspiiriä rajattu. Sopimus on solmittava kirjallisena jommankumman sopijapuolen sitä pyytäessä. Milloin sopimus on tehty kirjallisena, se on työehtosopimuksen osa ja sitä sovelletaan senkin jälkeen, kun työehtosopimuksen voimassaolo muutoin on lakannut.

#### **Pöytäkirjamerkintä 1:**

Kun kysymys on koko yritystä, työsastoa tai suurempaa työryhmää koskevasta asiasta, sovitaan siitä luottamusmiehen kanssa. Osapuolet suosittelevat, että sopimus tehdään kirjallisesti.

Liitot suosittelevat, että pysyväisluonteiset sopimukset laaditaan muutoinkin kirjallisesti. Sopimusneuvottelujen kannalta tarpeelliset tiedot annetaan toiselle sopijapuolelle mahdollisimman hyvissä ajoin ennen neuvottelujen aloittamista.

## **Paikallisen sopimisen työryhmä (voimassa 31.12.2027 saakka)**

Työehtosopimuksen soveltamispiirissä paikallisen sopimisen toissijaisena menettelytapana toimii paikallisen sopimisen työryhmä. Työryhmä toimii työntekijöiden edustajana ja sopijapuolena paikallisen sopimisen asioissa vastaavassa laajuudessa kuin luottamusmies.

Jos työpaikalle ei ole valittu luottamusmiestä, paikallisen sopimisen työryhmä toimii työntekijöitä edustavana sopijapuolena paikallisessa sopimisessa luottamusmiehen sijaan.

Paikallisen sopimisen työryhmä perustetaan tarvittaessa jommankumman osapuolen pyynnöstä. Mikäli luottamusmiestä ei ole valittu, pyynnön työryhmän perustamisesta voi tehdä henkilöstöryhmä yhdessä.

Luottamusmies ja työnantaja voivat myös yhdessä kirjallisesti sopia, että tietty paikallista sopimista koskeva asia siirretään paikallisen sopimisen työryhmän sovittavaksi.

Työntekijöillä on oikeus valita työryhmään keskuudestaan enintään kaksi jäsentä, joista toinen on luottamusmies, jos sellainen on valittu. Työnantaja nimeää enintään yhtä monta edustajaa työryhmään.

Ryhmän toimikausi on kaksi vuotta kerrallaan luottamusmieskausien mukaisesti, ellei muusta toimikaudesta sovita.”

### **3.4. Palkkausjärjestelmä, 5 § Tuotantomiesten ryhmittelyvaatimusten määritelmät**

Muutetaan 5 §:n neljäs kappale ja lisätään uusi viides kappale seuraavasti:

”Tehtäväkokonaisuuksilla mitataan ammattimiesten osaamisen laajuutta ja ammattitaitoa. Tehtäväkokonaisuudet sovitaan paikallisesti työnantajan ja pääluottamusmiehen kesken.

Ellei paikallisesti muusta aikataulusta sovita, tehtäväkokonaisuudesta sovitaan kahden kuukauden kuluessa neuvotteluiden aloittamisesta. Tilanteessa, jossa sopimusta ei saada aikaiseksi, noudatetaan palkkausjärjestelmän 19 §:n mukaista menettelyä.”

### 3.5. Yleissopimus, 1 luku, Yleisiä määräyksiä

Lisätään kohtaan ”Ennakkoilmoitus työtaistelusta” uusi pöytäkirjamerkintä:

#### ”Pöytäkirjamerkintä:

Työnseisauksena toimeenpantavaan myötätuntotyötaisteluun tai poliittiseen työtaisteluun tai niiden laajentamiseen liittyvästä ilmoitusvelvollisuudesta säädetään työriitalain 7 §:ssä. Työriitalain säännökset eivät ole osa työehtosopimusta.”

### 3.6. Irtisanomissuojasopimus, 19 § Takaisinottaminen

Muutetaan 19 § kuulumaan kokonaisuudessaan seuraavasti:

#### ”19 § Takaisinottaminen

Säännöllisesti vähintään 30 työntekijää työllistävän työnantajan on tarjottava työtä tuotannollisella ja taloudellisella perusteella tai saneerausmenettelyn yhteydessä irtisanomalleen, julkisten työvoimapalvelujen (jäljempänä työvoimatoimisto) kautta työtä hakevalle entiselle työntekijälleen, jos työnantaja tarvitsee työntekijöitä neljän kuukauden kuluessa työsuhteen päättymisestä samoihin tai samankaltaisiin tehtäviin, joita irtisanottu työntekijä oli tehnyt. Jos työsuhde on jatkunut keskeytyksettä sen päättymiseen mennessä vähintään 12 vuotta, takaisinottoaika on kuitenkin kuusi kuukautta.

Määräys koskee liikkeen luovutuksensaajaa myös silloin, kun luovuttaja on irtisanonut työntekijän työsopimuksen päättymään ennen luovutushetkeä.

Tämän pykälän mukaisesta työntekijän takaisin ottamisesta voidaan työsuhteen päättämisen yhteydessä tai sen jälkeen poiketa työnantajan ja työntekijän välillä tehtävällä kirjallisella sopimuksella. Ennen sopimuksen tekemistä tiedotetaan luottamusmiehelle sopimuksen sisällöstä. Sopimuksen tekemisessä työntekijällä on oikeus käyttää luottamusmiehen asiantuntemusta.

## **Soveltamisohje 1**

Työnantaja täyttää velvollisuutensa tiedustelemalla paikallisesta työvoimatoimistosta, onko irtisanottuja työntekijöitä hakemassa työtä sen välityksellä. Paikallisella työvoimatoimistolla tarkoitetaan sen paikkakunnan työvoimatoimistoa, jonka alueella työtä on tarjolla. Työnantajan käännyttyä työvoimatoimiston puoleen, tekee toimisto tiedustelun perusteella työvoimatilauksen ja selvittää, onko sopimuksen 19 §:ssä tarkoitettuja työntekijöitä työnhakijoina. Samassa yhteydessä on syytä selvittää, onko sellaisia työntekijöitä edelleen työttöminä työnhakijoina, jotka yli 200 päivää kestäneen lomautuksen jälkeen ovat TSL 5:7 § 3. momentin perusteella itse irtisanoneet työsuhteensa. Työnhakijat ilmoitetaan työnantajalle ja entisille työntekijöille annetaan tavanomaiseen tapaan työhön osoitukset.

Yllä olevaa määräystä sovelletaan työsopimuslain 6 luvun 6 §:n mukaisen takaisinottovelvollisuuden sijasta.”

### **3.7. Liite 1, Kemianteollisuuden malli nuorista alle 20-vuotiaista oppisopimusopiskelijoista**

Kemianteollisuuden oppisopimusmallia toteutetaan prosessitekniikan sekä koneasennuksen ja kunnossapidon ammattiopinnoissa Kokkolan, Kuopion, Porvoon, Tampereen seuduilla ja malliin sitoutuviissa yrityksissä. Vuonna 2022 sovittua mallia on päätetty jatkaa 31.12.2027 saakka.

Oppilaitoksessa opiskeleva nuori hakeutuu ensimmäisen opintovuoden alussa kemianteollisuuden oppisopimusmalliin ja jos nuori hyväksytään malliin, opiskelee hän ensimmäisen lukuvuoden oppilaitoksessa ja siirtyy toisen vuoden alussa koulutussopimuksella (0,5 vuotta) yritykseen. Oppilaitoksessa suoritettujen opintojen ja koulutussopimuksen aikana oppilas ei ole työsuhteessa yritykseen.

### **Siirtymäsäännös**

Opiskelijaan, joka on aloittanut viimeistään 31.12.2027 tämän mallin mukaisen koulutussopimuksen, noudatetaan tämän liitteen nuorten oppisopimusmallin palkkoja ja nuoren kouluttajan palkkiota siihen saakka, kunnes nuori valmistuu.

Työssä oppiminen tapahtuu 1,5 vuoden aikana työpaikalla ja palkka määräytyy seuraavasti:

**1.5.2025** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

| <b>Opintojen edistyminen</b> | <b>eur/kk</b> | <b>% alimmasta ryhmäpalkasta</b> |
|------------------------------|---------------|----------------------------------|
| Vähintään 1 näyttö           | 1231          | (60 %)                           |
| Vähintään 3 näyttöä          | 1539          | (75 %)                           |
| Vähintään 4 näyttöä          | 1847          | (90 %)                           |
| Kaikki näytöt                | 2052          | (100 %)                          |

**1.4.2026** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

| <b>Opintojen edistyminen</b> | <b>eur/kk</b> | <b>% alimmasta ryhmäpalkasta</b> |
|------------------------------|---------------|----------------------------------|
| Vähintään 1 näyttö           | 1267          | (60 %)                           |
| Vähintään 3 näyttöä          | 1584          | (75 %)                           |
| Vähintään 4 näyttöä          | 1901          | (90 %)                           |
| Kaikki näytöt                | 2112          | (100 %)                          |

**1.4.2027** tai lähinnä sen jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien.

| <b>Opintojen edistyminen</b> | <b>eur/kk</b> | <b>% alimmasta ryhmäpalkasta</b> |
|------------------------------|---------------|----------------------------------|
| Vähintään 1 näyttö           | 1298          | (60 %)                           |
| Vähintään 3 näyttöä          | 1622          | (75 %)                           |
| Vähintään 4 näyttöä          | 1947          | (90 %)                           |
| Kaikki näytöt                | 2163          | (100 %)                          |

Oppisopimusopiskelijan kouluttamisesta maksettava palkkio, koskee ainoastaan nuorten oppisopimusmallia (alle 20-vuotias).

Palkkio maksetaan nuoren oppisopimusoppilaan kouluttajalle, kun näyttö on suoritettu ja hyväksytty. Jos kouluttajia on useampi, jaetaan palkkio koulutusaikojen suhteessa. Palkkion suuruus on 300 €/ näyttö vuonna 2025 ja 320 €/näyttö vuosina 2026–2027. Mikäli opiskelija tekee enemmän kuin tutkinnon edellyttämät viisi näyttöä, ei näiltä näytöiltä

makseta palkkiota. Jos perustutkinnon pakollisten näyttöjen määrä opetussuunnitelmassa muuttuu, maksetaan korvaus ainoastaan pakollisten näyttöjen määrästä.

### **Pöytäkirjamerkintä 1:**

Jos työpaikalla on sovittu opastuskorvauksesta aiemmin ennen nuoren oppisopimusoppilaan ottamista, ratkaistaan yhdessä paikallisesti, soveltuuko opastuskorvaus nuorten oppisopimusmalliin edellisen sijasta.

Tämän kohdan perusteella ei ole tarkoitettu puuttua olemassa oleviin paikallisiin sopimuksiin. Korvaus maksetaan joko paikallisen sopimuksen perusteella tai tämän liitteen perusteella.

Epäselvässä tilanteessa asia saatetaan liittojen välillä ratkaistavaksi.

### **Pöytäkirjamerkintä 2:**

Palkkion kehittämisen tarve arvioidaan erikseen nuorten oppisopimusoppilaiden kouluttamisesta saatujen kokemusten perusteella. Tähän ei sovelleta sopijaosapuolten välillä sovittuja muita sopimuskorotuksia, kuten yleiskorotusta tai lisien korottamista.

### **Nuorten oppisopimusopiskelijoiden osaamisen tarpeen arviointi**

Liitot pitävät tärkeänä, että työpaikoilla kiinnitetään huomiota siihen, että oppisopimusoppilaan kouluttaja on tehtävänsä perehtynyt, ja ymmärtää tutkinnon tavoitteet, opiskelijan oppimistavoitteet, erilaiset oppimistyylit, vuorovaikutuksen ja ilmapiirin vaikutuksen oppimiseen ja yrityksen tavoitteet ja tuotteet.

Liitot ovat laatineet työpaikoille avuksi itsearviointimallin, jota voidaan yrityksessä käyttää ja muokata omiin tarpeisiinsa. Itsearvioinnin tuloksen perusteella voi nimetty kouluttaja ja työnantaja suunnitella oppimispolun niille alueille, joissa tarvitaan uuden oppimista tai kertaamista.

## Itsearviointimalli

Asteikko 1-5 (1= kouluttaja tarvitsee uuden oppimista, 3 = kouluttaja tarvitsee kertaamista, 5= kouluttajalla on valmius kouluttaa yrityksen muita kouluttajia).

| Tavoite                                                       | Työnantajan arvio kouluttajan osaamisesta | Itsearvio | Mistä voi esimerkiksi hankkia osaamista                                                                           | Tarvittava osaaminen saavutettu pvm. ja allekirjoitukset |
|---------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
| Opetussuunnitelmaan tutustuminen                              |                                           |           | Oppilaitos                                                                                                        |                                                          |
| Työssä oppiminen ja näyttöjen suunnittelu                     |                                           |           | Oppilaitos                                                                                                        |                                                          |
| Työssä oppimisen näyttöjen organisointi                       |                                           |           | Oppilaitos                                                                                                        |                                                          |
| Näyttöjen arviointi                                           |                                           |           | Oppilaitos                                                                                                        |                                                          |
| Työnopastaminen ja perehdyttäminen työturvallisuuslain mukaan |                                           |           | Työnopastus ja perehdyttäminen kemian aloilla<br><a href="http://www.yhteistakemiaa.fi">www.yhteistakemiaa.fi</a> |                                                          |
| Eri oppimistyylien tunnistaminen ja tukeminen                 |                                           |           | Työnopastus ja perehdyttäminen kemian aloilla<br><a href="http://www.yhteistakemiaa.fi">www.yhteistakemiaa.fi</a> |                                                          |
| Vuorovaikutustaidot                                           |                                           |           | Työnopastus ja perehdyttäminen kemian aloilla<br><a href="http://www.yhteistakemiaa.fi">www.yhteistakemiaa.fi</a> |                                                          |
| Yhteistyötaidot                                               |                                           |           | Työnopastus ja perehdyttäminen kemian aloilla<br><a href="http://www.yhteistakemiaa.fi">www.yhteistakemiaa.fi</a> |                                                          |
| Erilaiset ohjaustyyliä ja -menetelmät                         |                                           |           | Työnopastus ja perehdyttäminen kemian aloilla<br><a href="http://www.yhteistakemiaa.fi">www.yhteistakemiaa.fi</a> |                                                          |
| Palautteen antaminen                                          |                                           |           | Työnopastus ja perehdyttäminen kemian aloilla<br><a href="http://www.yhteistakemiaa.fi">www.yhteistakemiaa.fi</a> |                                                          |
| Ongelmanratkaisutaidot                                        |                                           |           | Yrityksen edustaja                                                                                                |                                                          |

|                                      |  |  |                    |  |
|--------------------------------------|--|--|--------------------|--|
| Yrityksen tavoitteet ja strategia    |  |  | Yrityksen edustaja |  |
| Yrityksen onnistumiset               |  |  | Yrityksen edustaja |  |
| Yrityksen tuotteet ja loppukäyttäjät |  |  | Yrityksen edustaja |  |

### 3.8. Liite 6, Tutustu työelämään ja tienaa

Muutetaan liite kuulumaan seuraavasti:

KEMIANTEOLLISUUS KT RY  
MUOVITEOLLISUUS RY  
KUMITEOLLISUUS RY  
LASIKERAAMINEN TEOLLISUUS LT RY  
KENKÄ- JA NAHKATEOLLISUUS RY  
KULTASEPPIEN TYÖNANTAJALIITTO RY  
TEOLLISUUSLIITTO RY

### Tutustu työelämään ja tienaa kesäharjoitteluohjelma vuosiksi 2025-2027

*Muovituoteteollisuuden ja kemian tuoteteollisuuden työehtosopimus, Kemian perusteollisuuden työehtosopimus, Öljy-, maakaasu- ja petrokemian teollisuuden työehtosopimus, Kumiteollisuuden työntekijöitä koskeva työehtosopimus, Lasikeraamisen teollisuuden työehtosopimus, Fiskars Finland Oy Ab:n työntekijöitä koskeva työehtosopimus, Kenkä- ja nahkateollisuuden työehtosopimus, Jalometallialan työehtosopimus sekä Harja- ja sivellinalojen työehtosopimus.*

Kemianteollisuus KT ry, Muoviteollisuus ry, Kumiteollisuus ry, Lasikeraaminen teollisuus LT ry, Kenkä- ja nahkateollisuus ry, Kultaseppien työnantajaliitto ry ja Teollisuusliitto ry haluavat omalta osaltaan tukea peruskoululaisten, lukiolaisten, sekä valmentavaan koulutukseen osallistuvien nuorten (TUVA) mahdollisuuksia tutustua työelämään osana **Tutustu työelämään ja tienaa** - kesäharjoitteluohjelmaa.

Kesäharjoitteluohjelman tarkoituksena on tarjota nuorille omakohtaista kokemusta toimialan työpaikan toiminnasta, niissä esiintyvistä eri työtehtävistä, henkilöstörakenteesta, yhteistyömuodoista ja alan tarjoamista mahdollisuuksista sekä antaa nuorille mahdollisuuden tehdä heille sopivaa käytännön työtä. Kesäharjoittelupaikkoja haetaan suoraan alan yrityksistä.

Tämän vuoksi osapuolet ovat sopineet seuraavaa:

1. Jäljempänä olevat määräykset koskevat peruskoululaisia, lukiolaisia sekä valmentavaan koulutukseen osallistuvia nuoria, joiden työsuhde perustuu **Tutustu työelämään ja tienaa** -kesäharjoitteluohjelmaan.
2. Kaksi viikkoa tai kymmenen työpäivää kestävä kesäharjoitteluohjelman mukainen työsuhde voidaan sijoittaa 1.6.–31.8. väliseen aikaan vuosina 2025–2027. Nuorella voi olla useampi tämän suosituksen mukainen tutustumisjakso samalla työnantajalla kunakin vuonna.
3. **Tutustu työelämään ja tienaa** -kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta maksetaan kertakaikkisena palkkana **375** euroa vuonna **2025** ja **395** euroa vuosina **2026 ja 2027**. Palkka sisältää tutustumisjaksolta kertyneen lomakorvauksen. Palkasta maksetaan lakisääteiset sosiaaliturvamaksut henkilön iästä riippuen.
4. Voimassa olevan työehtosopimuksen palkkoja, palkanmääräytymisperusteita ja muita rahanarvoisia etuja koskevia määräyksiä ei sovelleta niihin henkilöihin, joiden työsuhde perustuu tässä pöytäkirjassa tarkoitettuun kesäharjoitteluohjelmaan. Lukuun ottamatta säännöllisen työajan pituutta heihin ei myöskään sovelleta työehtosopimuksen työaika koskevia määräyksiä, mikäli ne vaikeuttaisivat kesätyöharjoitteluohjelman käytännön toteutusta.

### 3.9. Tekniset muutokset

- **6 § Säännöllinen työaika, Työaikapankki.** Poistetaan kokonaan kohta: ”Seuraava määräys on voimassa 31.12.2023 saakka” sekä alaotsikko ” Seuraava määräys on voimassa 1.4.2024 alkaen”
- **Yleissopimus, 4.3. Työsuhdeturva, Jälkisuoja.** Korjataan termi Työturvaa termiksi Työsuhdeturvaa
- **Liite 1 Isyysvapaan palkanmaksu.** Poistetaan liite
- **Liite Työntekijöiden vuosityöaika kemianteollisuudessa 2025–2028 (8 tunnin työaika).** Korjataan virheellinen teksti liitteessä Työntekijän vuosityöaika kemianteollisuudessa 2025–2028: ”Edellä kuvattu laskelma kuvaa tilannetta, jolloin **työntekijällä** on oikeus ja hän myös kyseisen kalenterivuoden aikana pitää 30 arkipäivän mittaisen vuosiloman”.
- Muutetaan työehtosopimuksesta termi työajan tasoittumisjärjestelmä termiksi työajan tasoittumissuunnitelma

## 4. Allekirjoituspöytäkirjamerkinnät

### 4.1 Jatkuva neuvottelu

Jatkuvan neuvottelun tavoitteena on edistää liittojen välistä neuvottelu- ja yhteistoimintaa sekä alan työllisyyttä ja tuottavuutta, valmistella sopimuskauden aikana mahdollisia muutoksia työehtosopimukseen, sekä käsitellä esiin nousevia työehtosopimusten tulkintakysymyksiä ja muita yhteisesti sovittuja teemoja.

Sopimuskauden aikana sovitut työehtosopimuksen tekstimuutokset hyväksytään sopijaosapuolten hallinnoissa ja tulevat voimaan erikseen sovittuna ajankohtana.

### 4.2. Yhteinen strategia yhteistyön ja työehtosopimuksen kehittämiseksi

Laaditaan yhteinen strategia yhteistyön ja työehtosopimusten tavoitteelliseksi kehittämiseksi **31.5.2025** mennessä, jonka jälkeen toteutus tapahtuu jatkuvassa neuvottelussa ja sen asettamissa työryhmissä.

Käytetään pohjana seuraavia yhdessä sovittuja suuntaviivoja ja konkretisoidaan suuntaviivojen sisältö:

- Työmarkkinatoiminta on ennakoivaa, uudistuvaa ja edistyksellistä.
- Asiakkaiden tarpeisiin ja muutoksiin pystytään vastaamaan ketterästi ja nopeasti yhdessä niin liittotasolla kuin yrityksissäkin.
- Yhdessä parannetaan kemianteollisuuden vetovoimaisuutta erityisesti nuorten keskuudessa.
- Sopimuskausien aikana työrauha pitää.
- Kaikki toimet tähtäävät siihen, että Suomessa toimivat kemianteollisuuden yritykset ovat kilpailukykyisiä maailman markkinoilla tiedostaen hyvinvoivan ja motivoituneen henkilöstön merkityksen yritysten menestymisessä.

#### 4.1.2 Työaikakokeilu

Liitot jatkavat määräaikaista kokeilua 31.12.2027 saakka. Hankkeessa seurataan työpaikkakohtaisia työaikakokeiluja uudentyyppisistä, osapuolten yhteisen edun mukaisista työaikajärjestelyistä.

Työaikakokeiluun osallistumisesta kiinnostuneet työpaikat ilmoittavat halukkuutensa sähköisesti:

- Työnantajat: [paikallinsopiminen@kemianteollisuus.fi](mailto:paikallinsopiminen@kemianteollisuus.fi)
- Pääluottamusmiehet: [paikallinsopiminen.kemia@teollisuusliitto.fi](mailto:paikallinsopiminen.kemia@teollisuusliitto.fi)

Kokeiluun osallistuvien työpaikkojen neuvotteluosapuolille (työnantajan edustaja ja pääluottamusmies) järjestetään liittojen toimesta alkukoulutus pakottavista työaikamääräyksistä. Alkukoulutus on edellytyksenä työaikakokeiluun liittyvien paikallisten sopimusten tekemiseen.

Paikallisesti sopien näissä kokeiluissa voidaan poiketa työehtosopimuksen 2. luvun määräyksistä enintään 31.12.2027 saakka. Osapuolten on kuitenkin kaikissa tapauksissa noudatettava työaikalain pakottavaa lainsäädäntöä (kuten työajan määritelmä, lisä- ja ylityön määritelmät ja suostumus, työajan enimmäismäärä keskimäärin 48 tuntia viikossa kalenterivuoden ajanjaksolla). Liitot eivät puutu osapuolten sopimusvapauteen.

Työaikakokeilun puitteissa tehdyt paikalliset sopimukset toimitetaan sähköpostitse liitoille tiedoksi kuukauden kuluessa sopimuksen tekemisestä.

- Työnantajat: [paikallinsopiminen@kemianteollisuus.fi](mailto:paikallinsopiminen@kemianteollisuus.fi)
- Pääluottamusmiehet: [paikallinsopiminen.kemia@teollisuusliitto.fi](mailto:paikallinsopiminen.kemia@teollisuusliitto.fi)

Liittojen välinen työryhmä laatii kaksi raporttia viimeistään 31.10.2025 ja viimeistään 30.9.2027 kokeilusta saaduista tuloksista ja esittää näiden perusteella mahdollisia muutoksia työehtosopimuksen työaikamääräyksiin.

#### **4.1.3. Koulutus työajoista**

Toimivat ja terveelliset työajat -kurssi ei vuonna 2025 kuulu kemian aloilla Murikan tarjontaan, vaan se korvataan Kemianteollisuus ry:n ja Teollisuusliitto ry:n järjestämällä työaikakurssilla. Toteutuksesta sovitaan liittojen kesken vuoden 2025 aikana.

#### **4.1.4. Kemianteollisuuden nuorten oppisopimusmalli**

Kemianteollisuus ry:n ja Teollisuusliitto ry:n nuorten oppisopimusmallin on tarkoitus kasvattaa nuorten, 16–20-vuotiaiden, opiskelijoiden koulutus- ja työssäoppimisjaksoja kemianteollisuuden jäsenyrityksissä. Mallia pilotoidaan oppilaitoksissa ja yrityksissä vuoden 2027 loppuun saakka.

Mallilla halutaan lisätä alan vetovoimaa nuorten osaajien keskuudessa, vastata työvoimatarpeeseen sekä alan hiilineutraaliuskehityksen vauhdittamaan osaamistarpeeseen.

Työpaikoilla, joissa nuorten oppisopimusmalli otetaan käyttöön, käydään yhdessä läpi oppisopimusoppilaan perehdyttämiskäytännöt.

Liittojen, pilottiyritysten ja oppilaitosten edustajista koostuva työryhmä seuraa nuorten oppisopimusmallin toimivuutta ja tekee tarvittavia muutoksia malliin.

Nuorten oppisopimusmalliin liittyvät oppisopimusoppilaan palkat ja kouluttajan korvaus ovat työehtosopimuksen liitteessä 1.

#### **4.1.5. Liittojen välinen palkkausjärjestelmätyöryhmä**

Työryhmän tehtävänä on **31.5.2026** mennessä esittää, miten työehtosopimuksen palkkausjärjestelmää voitaisiin kehittää ja miten sopimusallalla voitaisiin ratkaista tilanteet, joissa vuorotyöntekijä siirtyy työnantajan aloitteesta päivätyöhön pidemmäksi aikaa.

Työryhmän käsiteltäväksi voidaan ottaa myös muita esille tulevia työntekijän palkanmuodostukseen liittyviä asioita.

Työryhmän tavoitteena on varmistaa, että työpaikoilla on osaamista soveltaa työehtosopimuksen mukaista palkkausjärjestelmää.

Työryhmän työn edistymistä seurataan liittojen välisessä jatkuvan neuvottelun työryhmässä.

## **4.2. Paikallisen sopimisen kokonaisuus**

### **4.2.1 Sparraustilaisuudet**

Sopimusosapuolet järjestävät yritysten neuvotteluosapuolille suunnattuja paikallisen sopimisen sparraustilaisuuksia. Niiden tarkoituksena on tavoittaa kaikki Kemianteollisuus ry:n jäsenyritykset ja luoda perusta työpaikkatason sopimiselle alalla.

### **4.2.2. Yhteistyön tasomittaus**

Sopimusosapuolet jatkavat tiedon jakamista yhteistyön tasomittauksesta työpaikoille ja tarjoavat mahdollisuutta osana sparraustilaisuuksia purkaa tasomittauksen tuloksia. Tasomittauksen tavoitteena on yhteistyön vahvuuksien ja kehittämiskohteiden selvittäminen. Mittaus voidaan tehdä työnantajien ja henkilöstön edustajille tai laajemmalle joukolle. Yhteistyön

tasomittarin teemoina ovat toimintaympäristö, luottamus, osaaminen ja työhyvinvointi.

#### **4.2.3. Paikallisen sopimisen toteutumisen seuranta kemianteollisuuden sopimusaloilla**

Sopimusosapuolet mittaavat vuosittain paikallisen sopimisen toimivuutta lyhyellä kyselyllä. Kyselyn painopisteessä ovat kilpailukyvyyn, tuottavuuden ja työhyvinvoinnin kehittämiseen tähtäävät paikalliset sopimusneuvottelut etenkin työaikakysymyksissä ja miten näissä on edistytty. Liitot käsittelevät jatkuvassa neuvottelussa mahdollisia epäkohtia ja minkälaisia toimenpiteitä nämä liitoilta vaativat.

#### **4.2.4. Paikallisen sopimisen kurssi**

Selvitetään mahdollisuuksia korvata Murikassa järjestettävä paikallisen sopimisen kurssi vuodesta 2026 alkaen Kemianteollisuus ry:n ja Teollisuusliitto ry:n yhteisellä paikallisen sopimisen kurssilla.

### **4.3. Työhyvinvoinnin kehittäminen**

Työhyvinvointi syntyy työn tavoitteista, tarkoituksesta ja sisällöstä, työyhteisön ja yksilöiden erilaiset tarpeet, resurssit ja vahvuudet tunnistavasta sekä yhteensovittavasta johtamisesta sekä työyhteisötaitojen hallinnasta kohti menestyvää liiketoimintaa. Hyvinvoiva työntekijä on myös tuottava.

#### **4.3.1 Yhteistyöllä veto- ja pitovoimaa**

Liitot jatkavat sopimuskaudelle 2023–2024 sovittua toimialan veto- ja pito-ohjelmaa. Ohjelmaa jatketaan koko sopimuskauden ajan, 31.12.2027 asti.

Ohjelman tarkoituksena on parantaa eri ikäisten työntekijöiden työssä jaksamista ja pidentää työuria sekä parantaa alan veto- ja pitovoimaa.

Sopimuskaudella 2025–2027 ohjelmassa keskitytään edellisellä sopimuskaudella toteutettujen veto- ja pito-ohjelman tuotosten markkinointiin ja jalkauttamiseen sekä pilottiyrityshankkeeseen. Tavoitteena on selvittää, miten joustavilla työajoilla, työn järjestelyin, työaikasuunnittelulla, yksilöllisillä keskusteluilla, erilaisilla kannustimilla ja henkilöstön omaehtoisen työkyvyn ylläpitämisellä voidaan tukea ohjelman tavoitteita, painopisteenä erityisesti nuoret ja yli 55-vuotiaat.

Liitot luovat hankkeen vaikuttavuuden lisäämistä varten markkinointisuunnitelman ja kannustavat sopimuskaudella työpaikkoja lähtemään mukaan Suomen Olympiakomitean Toimintakykyinen maa ja kansa – kampanjaan, jonka yhteisenä päämääränä on muuttaa ihmisten arvoja, asenteita ja arjen toimintaa toimintakykyä vahvistavaan suuntaan. Haluamme kannustaa työpaikkoja ja niiden henkilöstöä löytämään uusia tapoja arjessa liikkumisen ja terveellisten elintapojen edistämiseksi.

### **Pilottiyritysohjelma**

Pilottiyritysohjelmaan haetaan mukaan halukkaita yrityksiä alkuvuodesta 2025. Pilottiyritykset yhdessä yritysten henkilöstön edustajien kanssa vaihtavat ajatuksia yrityksissä jo olemassa olevista hyvistä käytännöistä ja toimenpiteistä eri ikäisten työssä jaksamiseen ja pidempiin työuriin sekä alan houkuttelevuuden lisäämiseen liittyen. Pilottiyritykset kehittävät myös keskustelujen pohjalta koko toimialalle uusia ideoita, millaisin toimin tavoitteita voitaisiin koko toimialalla edistää ja miten niiden vaikuttavuutta seurataan.

Pilottiyritysten välisiä keskusteluja ja kehittämistarpeita varten tarjotaan asiantuntija-apua esimerkiksi työpajoissa sekä tarjotaan alusta verkottumista ja ajatusten vaihtamista varten. Pilottiyritysten koko toimialalle syntyvistä kehitysideoista koostetaan ideoita alalle eri muodoissa (esim. videot, haastattelut, ideapankki) ja ne julkaistaan liittojen yhteisillä nettisivuilla [www.yhteistakemiaa.fi](http://www.yhteistakemiaa.fi).

Liittojen yhteinen päämäärä on nostaa kemianteollisuuden veto- ja pitovoimaa merkittävästi.

### **Veto- ja pito-ohjelman tulokset**

Hankkeen tuloksia seurataan pitkäkestoisesti yli työehtosopimuskausien mm. eläköitymisiän muutoksilla, sairauspoissaolomäärillä, sairauseläkemäärillä ja myös sillä, onko hankkeella vaikutusta työvoimapulaan.

## **4.4. Suositus työpaikalla tapahtuvasta oppimisesta**

Osapuolet pitävät tärkeänä, että työpaikalla tapahtuva koulutus on hyvää työkulttuuria ja tehokasta oppimista edistävää. Oppimisjakson suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa tarvitaan laajaa ja monipuolista yhteistyötä oppilaitosten ja työpaikan edustajien kesken koulutuksen tavoitteet huomioon ottaen.

Harjoittelijan oppimistavoitteet täyttävistä tehtävistä sovitaan harjoittelusopimuksessa kunkin oppilaitoksen ohjeistuksen mukaisesti. Tavoitteena on, että harjoittelun jälkeen harjoitteliija osaa arvioida opinnoissaan syntynyttä osaamista suhteessa työelämän vaatimukseen ja arvioida omaa osaamistaan suhteessa niihin.

Harjoittelijalle nimetään työpaikkaohjaaja, joka voi olla esimies, toimihenkilö tai työntekijä, jolla on ohjaamiseen tarvittava osaaminen. Työpaikkaohjaajan tehtävänä on huolehtia harjoittelun tavoitteiden täyttymisestä, riittävästä perehdytyksestä ja ohjauksesta. Työpaikkaohjaajalle maksetaan peruspalkka tai mikäli syntyisi ansionmenetystä, korvaus ansionmenetyksestä.

#### **4.5. Työpaikan suunnitelmat**

Liitot suosittelevat, että työpaikoilla laadittavaksi tulevat erilaiset suunnitelmat yhdistetään käytännölliseksi kokonaisuudeksi. Yhteistoimintalain mukaiseen työyhteisön kehittämissuunnitelmaan voidaan sisällyttää työsuojelun toimintaohjelma, tasa-arvosuunnitelma ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelmien yhdistäminen toimivaksi kokonaisuudeksi helpottaa kokonaiskuvan hahmottamista, vähentää hallinnollista taakkaa, edesauttaa suunnitelmien ylläpitämistä ja auttaa keskustelun fokusointia eri aihealueiden osalta siten, että se vastaa käytännön työelämän tarpeita.

### **5. Sopimuksen voimassaolo**

Työehtosopimus on voimassa 21.2.2025–31.12.2027, jatkuen sen jälkeen vuoden kerrallaan, ellei sitä viimeistään kahta kuukautta ennen sen päättymistä ole kummaltakaan puolelta kirjallisesti irtisanottu tai ellei alla olevasta sopimuksen tarkastelu -kohdasta muuta johdu.

Uudesta työehtosopimuksesta neuvoteltaessa ovat työehtosopimuksen määräykset voimassa siksi, kunnes uusi työehtosopimus on tehty tai sopimusneuvottelut ovat päättyneet.

#### **Sopimuksen tarkastelu**

Pitkälle ajanjaksolle sijoittuvan sopimuskauden aikana saatetaan joutua kohtaamaan sellaisia olosuhdemuutoksia, joita osapuolet eivät ole kohtuudella voineet ennakoida sopimusta tehdessä.

Sopijaosapuolet tarkastelevat 30.9.2026 mennessä alan näkymiä, työllisyyttä ja kustannuskilpailukykyä. Tarkastelussa huomioidaan

esimerkiksi ETLA:n, Laboren ja Suomen Pankin ennusteita suhdannenäkymistä ja kuullaan tarvittaessa asiantuntijoita, sekä keskustellaan, vaikuttavatko tarkastelussa esiin tulleet alan näkymät ja muut olosuhteet vuodelle 2027 sovittuun korotustasoon.

Tarkastelun pohjalta suoritettavan kokonaisarvioinnin perusteella sopimusosapuolet voivat 31.10.2026 mennessä yhdessä joko muuttaa vuodelle 2027 sovittua korotustasoa vastaamaan talousnäkymiä tai sopia sopimus päättymään 31.12.2026. Arvioinnin perusteella kummallakin osapuolella on myös mahdollisuus irtisanoa työehtosopimus päättymään 31.12.2026. Irtisanomista koskeva ilmoitus on tällöin toimitettava kirjallisesti toiselle sopijaosapuolelle viimeistään 1.11.2026. Irtisanomisilmoitus on toimitettava tiedoksi myös valtakunnansovittelijalle.

## 6. Pöytäkirjan sitovuus ja tarkastaminen

Tällä pöytäkirjalla on sama sitovuus ja voimassaoloaika kuin osapuolten välisellä työehtosopimuksella. Tätä pöytäkirjaa on laadittu kaksi yhtäpitävää kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle. Tämä pöytäkirja katsotaan tarkastetuksi ja hyväksytyksi sopijaliittojen allekirjoituksin.

Helsingissä 5.3.2025

### KEMIANTEOLLISUUS KT RY

|                   |                  |                |
|-------------------|------------------|----------------|
| Minna Etu-Seppälä | Miira Kaukolinna | Jaana Neuvonen |
| Jenni Nisametdin  | Sampo Pehkonen   | Juha Teerimäki |
| Katja Heikkilä    |                  |                |

### TEOLLISUUSLIITTO RY

|            |            |            |
|------------|------------|------------|
| Toni Laiho | Tarja Dolk | Pasi Havio |
|------------|------------|------------|

Jyrki Virtanen

**SIGNATURES****ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 26 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 26 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 26 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 26 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 26 sider før denne side

**MIIRA MARIKA KAUKOLINNA****Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kemianteollisuus ry**

2e81b957-e969-41c1-b625-4384142bfc5 - 2025-03-05 13:09:09 UTC +02:00

BankID / MobileID - cc3ce1ca-a46c-4c92-a5a3-4812c7d88522 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

**JAANA HANNELE NEUVONEN****Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kemianteollisuus ry**

5eec79f7-abf8-488a-ae5b-5325d052029d - 2025-03-05 13:18:13 UTC +02:00

BankID / MobileID - da5520fa-4808-4603-9947-ccc5d1414c22 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

**TARJA DOLK****Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Teollisuusliitto ry**

ecc7f32f-349b-4f0d-92ce-c1a13e2c7e82 - 2025-03-05 13:28:17 UTC +02:00

BankID / MobileID - 69892bf3-fae1-465c-9a88-20a9ce46d62d - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

**KATJA PAULIINA HEIKKILÄ****Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Neste Oyj**

d9753d14-c79b-4624-b468-84b3149238f7 - 2025-03-05 13:56:19 UTC +02:00

BankID / MobileID - 31bb9774-528d-4dcf-82e0-862daf377c8a - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

**SAMPO JAAKKO PEHKONEN****Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kemianteollisuus ry**

aab72f02-7edc-4fb3-ad3d-38b42b56d0c3 - 2025-03-06 15:51:21 UTC +02:00

BankID / MobileID - bfab6718-6ff2-4dab-a77f-1abd441dd285 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

**Juha Pekka Teerimäki****Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Juha Teerimäki**

519e8eb8-0fd7-466d-a46f-d014f9f948c9 - 2025-03-07 15:58:08 UTC +02:00

BankID / MobileID - 6c7d15ae-d811-4998-aaaa-552af35bf4fb - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

**Pasi Kalevi Havio****Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Teollisuusliitto ry**

ccdc24b4-955d-48d9-bb35-1b6ea3811f4f - 2025-03-07 15:59:32 UTC +02:00

BankID / MobileID - 34510e5a-bbb2-4261-bd16-f530ae156f17 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

asemavaltuutus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmatekningsrätt

representant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende

This documents contains 27 pages before this page  
Dokumentet inneholder 27 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 27 sivua ennen tätä sivua  
Dette dokument indeholder 27 sider før denne side

Detta dokument innehåller 27 sidor före denna sida

JENNI MARIA NISAMETDIN

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kemianteollisuus ry

397e67dd-386a-4dbf-bc10-52e253e44a25 - 2025-03-07 18:39:47 UTC +02:00

BankID / MobileID - 3a112745-4980-4af4-9806-8e0524ca633d - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

MINNA ETU-SEPPÄLÄ

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Kemianteollisuus ry

4d7072ed-4654-4985-848a-9100fbc4a1d1 - 2025-03-11 08:41:20 UTC +02:00

BankID / MobileID - fc0668b1-2d55-4d84-a067-9743a98409e4 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

TONI MIKAEL LAIHO

Teollisuusliitto ry, FI02017172, PL 76109, 01051, LASKUT

1162fa16-dac3-4d86-8856-7cf1cd27021b - 2025-03-11 12:39:29 UTC +02:00

BankID / MobileID - 035724df-4db4-44b0-a2ab-c9b2be8bb9c2 - FI

Representative - Nimenkirjoitusoikeus - Firmateckningsrätt - Repræsentant - Repræsentant

Jyrki Virtanen 12.3.2025

authority to sign

asemavaltuutus

ställningsfullmakt

autoritet til å signere

myndighed til at underskrive

representative

nimenkirjoitusoikeus

firmateckningsrätt

repræsentant

repræsentant

custodial

huoltaja/edunvalvoja

förvaltare

foresatte/verge

frihedsberøvende